

NY MUSIK

i samarbete med
Caroli församling

Lars Sandberg

– dagar, skuggor...

Strofer och motstrofer för luta och orgel (1997)

Skuggor och dagar – sju stycken för crotaler, orgel, stråkkvartett (1993/94)

Fem vita stycken för luta (1994)

Peter Söderberg – luta

Björn Nilsson – orgel, crotaler

Bozzinikvartetten

Clemens Merkel, Alissa Cheung – violin

Stéphanie Bozzini – viola, Isabelle Bozzini – cello

Tisdag den 3 september 2019 kl. 18.30

Caroli kyrka, Borås

Lars Sandberg (f.1955) komponerade till en början i en uttalat högintensiv stil, vilken nog kan sägas bära spår av hans studier för Iannis Xenakis i Paris. Omkring 1990 sker en omprövning; musiken prövar sig bokstavligen fram. Med början i *Omfattning* för violin och piano (1991) tillkommer under de följande åren en lång rad verk som byggs upp av separata satser som alla utgår från ett och samma material, ett slags variationsverk, således. Hit hör samtliga stycken i dagens program.

Strofer och motstrofer för den ovanliga kombinationen luta och orgel komponerades 1997 för en konsert i Carolikyran. Verket har fyra satser och karaktären kan nog beskrivas som lätt dansant, även om – vilket ju också titeln tycks antyda – flödet påverkas av motrytmer liksom av ständiga små andningspauser och uttänjandet av enskilda klanger. En vals som tvekar i steget, om man så vill.

Skuggor och dagar (1993/94) är närmast att betrakta som ett unikum. Det torde vara det enda verk som koncipierats för två så vitt skilda instrument som crotaler och orgel. Tonsättaren har försökt nyansera en klang som vi vanligtvis uppfattar som mycket odifferentierad. De sju satserna bygger på var sin centralton – d, e, c, f, g, a, h – vilket också är den tonföljd som utgör styckets cantus firmus och som spelas på låg volym, ”som ett eko”. Denna cantus firmus färgas kromatiskt och behandlas som ända upp till fyrstämig kanon. Ungefär samma förfaringssätt utsätts den volymstarkare melodistämman för, som i sin grundform består av enbart tonerna d, c, e, f, h, c, a, g; alltså ett elementärt, diatoniskt tonmaterial – en ”vit” musik som skuggas av kromatiken. I versionen för enmanualig orgel bortfaller möjligheterna till dynamisk och klanglig differentiering. I stället framträder den liggande centraltonen som en mycket påtaglig orgelpunkt. Redan innan någon av de ursprungliga versionerna uruppförts förutskickade tonsättaren att en stråkkvartettversion så småningom skulle komma att se dagens ljus. I denna möjliggörs en rikare nyansering, där materialet ses i skiftande belysning, och framträder som just skuggor och dagar. Här framförs de tre olika versionerna av varje sats efter varann.

Tonsättaren skriver: ”I *Fem vita stycken* (1994) har jag försökt hitta rikedom i lutas begränsningar – det rör sig om en musik helt utan förtecken – ”vit”, totaldiatonisk. De fem styckena är varianter av en och samma grundidé, där finns drag av pasacaglia (variationer över en basgång). Styckena liknar alla varandra, men får ändå, med små medel, vart och ett sin egen karaktär.”